

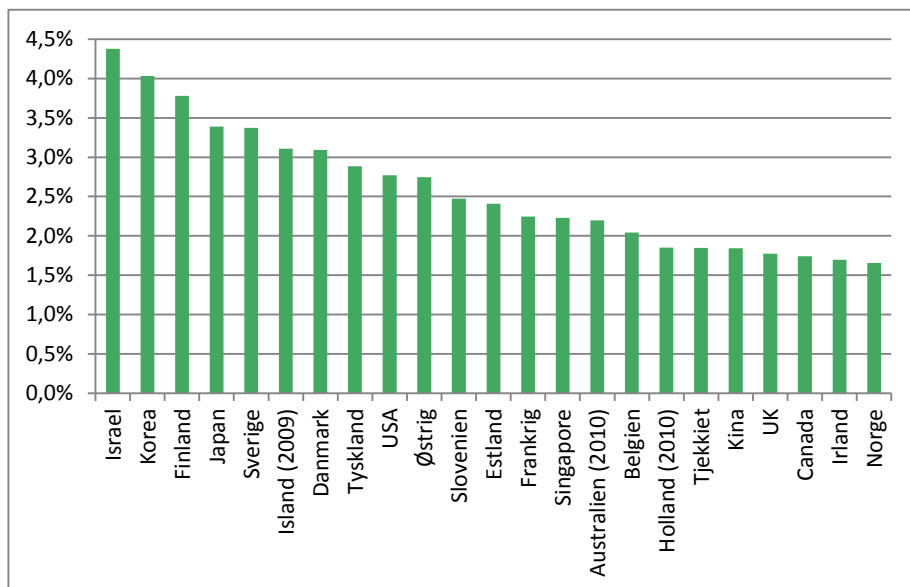
Investerer Danmark nok i forskning?

I 2006 blev der indgået en politisk aftale om at satse mere på forskning. Her blev der afsat midler til at øge de offentlige danske forskningsinvesteringer til mindst 1 pct. af BNP fra og med 2010.

Målsætningen var en del af en fælles europæisk målsætning fra 2003 om, at landene i EU fra år 2010 skulle investere 3 pct. af BNP i forskning og udvikling. 1/3 skulle komme fra det offentlige og 2/3 fra den private sektor. Danmark har arbejdet målrettet på at indfri denne målsætning og har i perioden 2003-2011 øget de danske forskningsinvesteringers andel af BNP med et halvt procentpoint.

Ti år efter den europæiske målsætning blev sat, viser tallene dog, at de færreste EU-lande har formået at indfri målsætningen. Danmark er således ét ud af kun tre EU-lande, som investerede mere end 3 pct. af BNP i forskning og udvikling i 2011. De øvrige lande var Sverige og Finland, som de seneste mange år har investeret massivt i forskning og udvikling. Sverige lå med en investeringsandel på 3,8 pct. og Finland med en andel på 3,4 pct. i 2003.

Figur 1. Investeringer i forskning og udvikling som pct. af BNP, 2011 eller seneste tilgængelige år

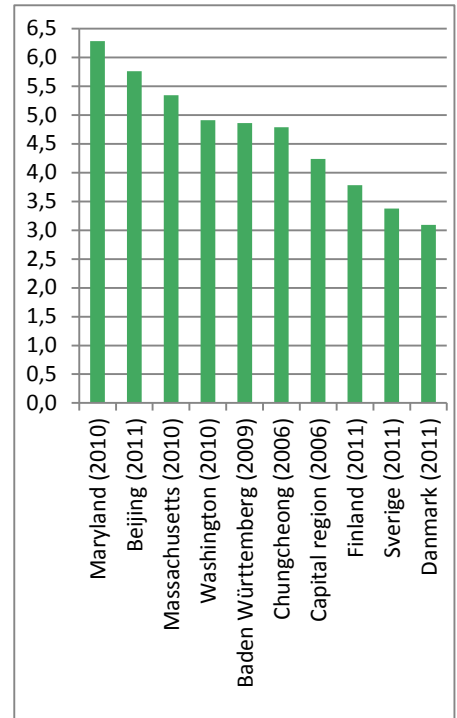
Kilde: OECDs statistikdatabase (lande, der investerer mere end 1,5 pct. af BNP i forskning og udvikling).

Løftet i de danske forskningsinvesteringer har haft stor betydning for den positive udvikling, som de danske universiteter har været gennem de seneste år. Men selvom de øgede investeringer har løftet Danmarks placering i et internationalt perspektiv, vokser træerne ikke ind i himlen.

Da der er en markant regional spredning i forskningsinvesteringerne i de store og forskningstunge lande, som vi normalt sammenligner os med, kan de nationale gennemsnit for disse lande være vildledende. Danmarks størrelse taget i betragtning, giver det derfor bedst mening at sammenligne de danske forskningsinvesteringer med regionale investeringer i fx Tyskland eller USA.

Hvis Danmark for alvor skal være med i det globale videnskapsløb, må vi sammenligne os med de regioner, der klarer sig bedst inden for forskning og udvikling. Vi må se ud over europæiske målsætninger og nationale gennemsnit og i stedet rette blikket mod de førende forskningsregioner i verden. Her taler vi særligt om de førende regioner i USA, Tyskland og Asien.

Figur 2. Udvalgte regioners investeringer i forskning og udvikling som pct. af BNP, senest tilgængelige år

Kilder: OECD, Eurostat, National Science Foundation og National Bureau of Statistics of China.

Når vi sætter de danske forskningsinvesteringer over for forskningssatsningen i udvalgte regioner i Europa, USA og Asien, viser tallene, at selvom Danmark klarer sig godt i et europæisk perspektiv, er de danske forskningsinvesteringer ikke tilstrækkelige til at konkurrere med forskningsinvesteringerne i de førende regioner i verden.

De førende amerikanske stater ligger med forskningsinvesteringer på 5-6 pct. af BNP. Beijing buldrer frem og investerer nu mere end 5,5 pct. af regionens BNP i forskning og udvikling, mens de førende regioner i Korea ligger med andele over 4 pct. I dette lys kommer både de danske, svenske og finske forskningsinvesteringer til kort.

Hvis Danmark skal være med på den internationale forskningsarena, skal ambitionerne for både de offentlige og private forskningsinvesteringer derfor hæves betydeligt.